

Onderzoek agressie en geweld op scholen

Naar aanleiding van de tegenstrijdige berichten in de media en onderzoeksliteratuur voert het ministerie van OCW een landelijk onderzoek uit naar agressie en geweld tegen onderwijzend en onderwijsondersteunend personeel in het primair, voortgezet en speciaal onderwijs.

Doelstellingen van het onderzoek

- Het onderzoek dient in kaart te brengen in hoeverre onderwijsgevend en onderwijsondersteunend personeel (OP en OOP) in het primair en voortgezet onderwijs geweld en agressie ervaart op school.
- Het onderzoek levert zicht op de omvang en aard en oorzaken van agressie tegen onderwijzend en onderwijsondersteunend personeel. Daarmee zijn signalen over agressie en geweld beter te duiden dan momenteel het geval is.
- Daarnaast levert het onderzoek zicht op de gevolgen van agressie en geweld voor het onderwijs en voor leraren en onderwijsondersteuners persoonlijk. Daarmee ontstaat ook goed inzicht in de zwaarte van het probleem.
- Tenslotte wordt ook gekeken naar oplossingen die scholen (kunnen) kiezen voor de bestrijding van agressie en geweld.

Het kan bij 'agressie en geweld' zowel gaan om uitingen door leerlingen als ouders en mededocenten. Speciale aandacht wordt in het onderzoek gegeven aan docenten maatschappijleer en geschiedenis (alleen in het voortgezet onderwijs), omdat mogelijk juist deze docenten worden geconfronteerd met toenemende intolerantie door leerlingen, bijvoorbeeld bij de behandeling van onderwerpen als de jodenvervolgving en de holocaust, seksualiteit en religie. Ook wordt in het onderzoek specifieke aandacht besteed aan de ervaringen van docenten en onderwijsondersteunend personeel met agressie en geweld in relatie tot de seksuele voorkeur.

De uitvoering van het onderzoek

Het onderzoeksbureau Research voor Beleid is gevraagd de gegevens voor het onderzoek te verzamelen. Research voor Beleid heeft daartoe vragenlijsten toegezonden aan:

- alle scholen in het voortgezet onderwijs
- alle scholen in het speciaal onderwijs
- alle scholen in het speciaal basisonderwijs en een steekproef van de scholen in het basisonderwijs.

Het bureau heeft de vragenlijsten toegezonden ter attentie van de schooldirecties. In een begeleidend schrijven is de directies gevraagd de toegezonden vragenlijsten, en de bijgevoegde antwoordenvoloppen, uit te delen aan het onderwijzend en onderwijsondersteunend personeel van hun school, met het verzoek deze in te vullen en op te sturen. Aan de meeste scholen zijn minder vragenlijsten toegestuurd dan er personeelsleden zijn. Omdat een willekeurige steekproef van de docentenpopulatie wordt nagestreefd is de directies daarom gevraagd de vragenlijsten te geven aan onderwijzende en onderwijsondersteunende personeelsleden die vanaf de datum van ontvangst het eerst jarig zijn.

Primair onderwijs

In het primair onderwijs is aan de directies gevraagd de vragenlijsten te verdelen onder:

- leerkrachten in de onderbouw
- leerkrachten in de bovenbouw
- onderwijsondersteunend personeel (waaronder in ieder geval de conciërge(s)).

Speciaal onderwijs

In het speciaal onderwijs is aan de directies gevraagd de vragenlijsten te verdelen onder:

- leerkrachten in het speciaal onderwijs
- leerkrachten in het voortgezet speciaal onderwijs
- onderwijsondersteunend personeel (waaronder in ieder geval de conciërge(s)).

Voortgezet onderwijs

In het voortgezet onderwijs is aan de directies gevraagd de vragenlijsten te verdelen onder docenten en onderwijsondersteuners die werkzaam zijn in het VMBO onderwijs, het HAVO onderwijs, het VWO onderwijs en/of het praktijkonderwijs. Aan de directies is gevraagd om binnen de verschillende schooltypen de vragenlijsten te verdelen onder:

- docenten in de vakken geschiedenis en maatschappijleer
- docenten in overige vakken

- onderwijsondersteunend personeel (waaronder in ieder geval de conciërge(s)).

Deelname van uw school

Daar deelname van zoveel mogelijk docenten en onderwijsondersteunend personeel van groot belang is, roept het van ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap alle scholen op hun medewerking te verlenen. U zich wenden tot uw directie als u wilt weten of ook uw school deelneemt aan het onderzoek.

Anonimiteit

De verwerking van de antwoorden is anoniem. In de rapportage worden uitspraken gedaan over de resultaten per onderwijstype; deze resultaten zijn echter niet herleidbaar tot individuele scholen.